

АНОТАЦІЯ

Авраменко О.В. Формування в майбутніх хореографів інформаційно-комунікаційної компетентності у процесі вивчення фахових дисциплін. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. – Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Харків, 2021.

У дисертації вперше подано цілісно проблему формування в майбутніх хореографів інформаційно-комунікаційної компетентності у процесі вивчення фахових дисциплін. Доцільність дослідження зазначеної проблеми підсилюється необхідністю подолання суперечностей між: між достатньо високим рівнем розробленості в психолого-педагогічній науці питань формування в майбутніх фахівців інформаційно-комунікаційної компетентності у процесі вивчення фахових дисциплін та недостатнім використанням цих напрацювань в освітньому середовищі підготовки майбутніх хореографів; між існуючою специфікою професійної діяльності майбутніх хореографів та відсутністю її врахування у змісті їхньої підготовки на засадах інформаційно-комунікаційних технологій; між необхідністю цілеспрямованої підготовки майбутнього хореографа та нерозробленістю відповідних методик, спроможних забезпечити цілісність, системність і якість зазначеного процесу, спрямованого на формування інформаційно-комунікаційної компетентності у процесі вивчення фахових дисциплін.

У дисертації *вперше* теоретично обґрунтовано технологію формування в майбутніх хореографів інформаційно-комунікаційної компетентності у процесі вивчення фахових дисциплін та етапи її реалізації (професійно-мотиваційний, змістово-діяльнісний, рефлексійно-корегувальний); педагогічні умови ефективного функціонування технології (актуалізація мотиваційно-ціннісної

складової підготовки майбутніх хореографів; організація взаємодії студентів і викладачів ЗВО у мережі Інтернет через створення інформаційно-цифрового навчального середовища на основі індивідуального супроводу студента; створення індивідуальних освітніх маршрутів студентів при проходженні педагогічної практики); виокремлено психолого-педагогічні особливості формування в майбутніх хореографів інформаційно-комунікаційної компетентності у процесі вивчення фахових дисциплін; *уточнено* суть понять «інформаційно-комунікаційна компетентність», компоненти сформованості в майбутніх хореографів інформаційно-комунікаційної компетентності у процесі вивчення фахових дисциплін (мотиваційно-ціннісний, змістовий, процесуальний, особистісно-рефлексійний); критерії (мотиваційний, когнітивний, діяльнісно-творчий, рефлексійно-результативний), показники.

Подальшого розвитку набули положення щодо оновлення прийомів, форм та методів формування в майбутніх хореографів інформаційно-комунікаційної компетентності у процесі вивчення фахових дисциплін.

Практична значущість результатів дослідження визначається тим, що експериментальна перевірка науково обґрунтованої та розробленої технології формування в майбутніх хореографів інформаційно-комунікаційної компетентності у процесі вивчення фахових дисциплін дозволяє рекомендувати її до впровадження в освітній процес закладів вищої освіти України для підвищення якості професійної підготовки майбутніх хореографів. В освітній процес підготовки майбутніх хореографів впроваджено авторський спецкурс «Формування в майбутніх хореографів інформаційно-комунікаційної компетентності».

Положення, висновки й рекомендації, розроблені на основі узагальнення дослідницьких матеріалів, *впроваджено* в освітній процес підготовки майбутніх хореографів Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Теоретичними положеннями та практичними напрацюваннями *можуть*

послугуватися: викладачі під час проведення аудиторних і позааудиторних занять, при розробці навчальних програм, створенні навчальних посібників із фахових дисциплін; студенти в процесі підготовки до лекційно-семінарських занять, написанні курсових і магістерських робіт. Матеріали дослідження *доцільно використовувати* в процесі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, зокрема хореографів.

Ключові слова: формування, інформаційно-комунікаційна компетентність, майбутні хореографи, технологія, освітній процес, заклад вищої освіти, фахові дисципліни.

Avramenko O.V. *The formation of future choreographers” Information and communication competence in the process of learning of special subjects.* – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

The dissertation on competition of a scientific degree of the doctor of philosophy in branch 01 Education/Pedagogy on a specialty 011 – Educational, Pedagogical Sciences. – H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv, 2021.

In the dissertation for the first time the problem of formation in the future choreographers of information and communication competence in the process of studying professional disciplines is integrally presented. The expediency of studying this problem is enhanced by the need to overcome the contradictions between: between a sufficiently high level of development in psychological and pedagogical science issues of formation in future specialists of information and communication skills in these areas; between the existing specifics of the professional activity of future choreographers and the lack of its consideration in the content of their training on the basis of information and communication technologies; between the need for purposeful training of the future choreographer and the lack of appropriate methods that can ensure the integrity, system and quality of this process, aimed at forming information and communication competence in the field of practice.

The dissertation for the first time theoretically substantiates the technology of formation of future choreographers of information and communication competence in the process of studying professional disciplines and stages of its implementation (professional-motivational, content-activity, reflection-corrective); pedagogical conditions of effective functioning of technology (actualization of motivational and value component of training of future choreographers; organization of interaction of students and teachers of institutions of higher education on the Internet through creation of information-digital educational environment on the basis of individual support of the student; creation of individual educational routes of students); the psychological and pedagogical features of formation of information and communication competence in future choreographers in the process of studying professional disciplines are singled out; the essence of the concepts of "information and communication competence", components of the formation of future choreographers of information and communication competence in the study of professional disciplines (motivational-value, content, procedural, personal-reflection); criteria (motivational, cognitive, activity-creative, reflection-effective), indicators.

Provisions on updating the methods, forms and methods of formation of information and communication competence in future choreographers in the process of studying professional disciplines have been further developed.

The practical significance of the research results is determined by the fact that the experimental verification of scientifically sound and developed technology of formation of future choreographers information and communication competence in the study of professional disciplines allows to recommend it for introduction in higher education of Ukraine to improve the training of future choreographers. The author's special course "Formation of information and communication competence in future choreographers" has been introduced into the educational process of training future choreographers.

Regulations, conclusions and recommendations developed on the basis of generalization of research materials, introduced into the educational process of training future choreographers of H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University.

Theoretical provisions and practical developments can be used by: teachers during classroom and extracurricular activities, in the development of curricula, the creation of textbooks in professional disciplines; students in the process of preparation for lectures and seminars, writing term papers and master's theses. It is expedient to use the materials of the research in the process of professional development of pedagogical staff, in particular choreographers.

Key words: formation, information and communication competence, future choreographers, technology, educational process, institution of higher education, professional disciplines.

Список праць, опублікованих автором за темою дисертації

Наукові праці, у яких опубліковані основні результати дослідження:

1. Авраменко О.В. Підготовки майбутніх фахівців хореографії до інноваційної професійної діяльності як психолого-педагогічна проблема. *Педагогічний альманах*: зб. наук. праць. Херсон, 2018. Вип.39. С. 90-95.

2. Авраменко О.В. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх хореографів: констатувальний етап. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. праць. Запоріжжя : КПУ, 2018. Вип. 58-59. С.52-60.

3. Авраменко О.В. Суть і зміст підготовки майбутніх хореографів до професійної діяльності. *Теорія та методика навчання та виховання*: зб. наук. праць. Х.: ФОП Петров В. В., 2018. Вип. 44. С. 4–16.

4. Авраменко О.В. Технологія формування в майбутніх хореографів інформаційно-комунікаційної компетентності. *Професійна освіта*:

методологія, теорія та технології : зб. наук. праць. / [ред. колегія: Доброскок І.І. (голов. ред) та ін.]. Переяслав-Хмельницький : ПП «СКД», 2017. Вип. 5. С. 5-20.

5. Avramenko O., Humeniuk S. Implementation of technology for the formation of information and communication competence among future choreographers. *Journal of Education, Health and Sport*. 2020. Vol. 10 (6). P. 394–404. URL: <http://dx.doi.org/10.12775/JEHS.2020.10.06.041>.

Наукові праці апробаційного характеру:

6. Авраменко О. В. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх хореографів у закладах вищої освіти спортивного профілю. *Молода спортивна наука України* : зб. тез доповідей. Львів, 2018. Вип. 22. Т. 4. С. 76.

7. Авраменко О. В. Упровадження технологій дистанційного навчання у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців. *Освіта і наука в умовах глобальних трансформацій*: матер. II Всеукр. наук. конф. (26-27 жовтня 2018 р., Дніпро). Дніпро, 2018. С. 97-99.

8. Авраменко О. В. Засоби формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх хореографів. Дистанційна освіта: реалії та перспективи: матер. I Всеукр. наук.-практ. конф. (12 грудня 2018 р., Харків). Х., 2018. С.5-7.

9. Авраменко О. В. Веб-квест як засіб формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх хореографів. *Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 15-16 травня 2019). Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2019. С. 94–96.

10. Авраменко О. В. Голос як засіб професійної діяльності майбутніх хореографів. Голос представників голосомовних професій: актуальні проблеми, досвід та інновації: матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції (Харків 16 квітня 2019 р.). Х., 2019. С.11-13.

11. Авраменко О.В. Діагностика сформованості інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх хореографів (констатувальний етап). Фізичне виховання та спорт в закладах вищої освіти: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (2 травня 2020 р., Харків). Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020.

C.58-61.

Опубліковані праці,

які додатково відображають наукові результати дисертації:

12. Авраменко О.В. Формування в майбутніх хореографів інформаційно-комунікаційної компетентності: методичні рекомендації. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 76 с.